ԲԱՌԱՐԱՆ

Ա

Աբասի – պարսկական դրամ, 20 կոպ.

Աբրազոննի (образованный) – կրթված

Աբուռ – ամոթ

Ա̈ղա̈թ – սովորություն, օրենք

Ազան տալ – մահմեդական աղոթական, երավեր

Ազատվել – ծննդաբերել

Ազափ – ամուրի

Ա̈զի – եորեղբոր կին

Ազիզ – սիրելի, թանկագին

Ազրեյիլ – 1. հոգեառ, 2. քաջ

Աթըրջի – թաղիքագործ

Ալա – մոլախոտ

Ա̈լա̈մա̈թ – չտեսնված, երաշք

Ալայաղ անել (լեղ անել) – շտապել, փութալ

Ալավ – բոց, կրակի լեզվակներ

Ալափ – անասնակեր

Ախմախ – եիմար

Ածել – 1. լցնել, 2. նփազել

Ակնատես (ըկնատուր քյաալ) – եիփանդաատես

Ակր տալ – սատւգել

Ակոա – ատամ

Ակյուժիտ անել (окружить) – շրջապատել

Ակոշկա (окошко) – պատուհան

Աերի – ախր

Աւխալ – որպիտւթյուն, վիճակն իմանալ

Աղաք – առաջ

Աղաք անել – առաջ անել

Աղլափի – դարպաս

Ա̈մա̈լ կյա̈լ – հաջողվել

Ա̈մա̈լ չի կյա̈լի – չի եաջողվում, չի ստացվում

Ա̈մա̈կ – երախսփք

Ամայ – մայրիկ

Ամանաթ (ամանաթ-դիամաթ) – ավանդ, պահ տված բան

Աման գյունուղուն (աման հովր գյունուդուր) – աղաչական արտահայտություն, բառացի՝ վայ այդ օրվան

Ա̈մի – 1. եորեղբայր, 2. տարիքով մարդուն դիմելու, հարգանքի ձև

Այերդ անել – ազատել

Այնարանդ – ապակեպատ պատշգամբ

Անբար (ամբար) – հացահատիկի շտեմարան

Ա̈նդա̈մ – ազդր

Անմարթու անել – անսյատվել, խայտառակել

Անջաղ – եազիվ

Աշխարի դայար – աշխարհի հենարան

Աշկար եանել – ի հայտ բերել

Ա̈շմիշ անել – 1. վրայից անցնել, շրջանցել, սարի մյուս կողմն անցնել, 2. կուլ տալ, թաքցնել

Աչառ – երկու-երեք տարեկան ամորձատած եզնացու

Ապայ – եայրիկ

Ապարանք – պալատ

Ապտեկա (аптека) – դեղատուն

Աջալ – օրհաս, մահ

Առվահր փախչել – 1. վախենալ, 2. վախից շունչը կտրվել, 3. զարմանալ

Ասլան – առյուծ

Ասլան-դափլան – առյուծ-վագր (հեքիաթային պահապաններ)

Աստծու բեղիլբ – հրաշք, գեղեցկություն

Ատկազ ըլել (отказать) – հրաժարվել

Արագ – երագ

Արախա – երեխա

Արաշ-դարաշ[1] – եաշտվել

Արթափ-արթափ – արագ-արագ, շտապ-շտապ

Արիս – առու

Արխաջ – մակաղատեղ (ոչխարի)

---

[1] Բառիմաստն առաջացել է շան անուններից (ծանոթ. բանաեավաքի):

Արխեյին – հանգիստ
Արխեյնանալ – հանգստանալ, անհոգ, ապահով
լինել
Արշին (аршин) – երկարության միավոր (71,12 սմ)
Արսըզ – աներես, անամոթ
Աքիր – քույր
Աֆերիստ (аферист) – խար դախ

Բ

Բաբաթ – 1. միջակ, 2. մի քիչ, ինչ-որ չափով
Բադարաք – պատարագ
Բազանվել – միացել
Բազար – շուկա
Բազրգյան – վաճառական
Բաթմիշ ըլել – խըղաակվել, կործանվել
Բալս – որդի
Բալան – բլուր, թումբ
Բալի – գուցե
Բալկոն (балкон) – պատշգամբ
Բախճա – փոքր այգի, բանջարանոց
Բախրա – եղնիկ
Բաղ – այգի
Բաղմանչի – այգեգործ, այգեպան
Բայղուշ – 1. բու, 2. չարագուշակ մարդ
Բանդադ-բանդուդ – կախան-կախան, շարան
Բանդավար – փորձանք
Բանդիտ (бандит) – ավազակ
Բաննահ – որմնադիր
Բարդան – մեծ ջվալ, պարկ
Բարըշել – հաշտվել
Բարխանա (բորխոն) – 1. մեծ և լայն տերևներով
բույս, 2. ունեցվածք,
տնային իրեր, քոչ
Բարաքյաթ – լիություն, առատություն
Բարաքյալլա – կեցցես, ապրես (խրախուսական
բացականչություն)
Բարին (барин) – ազնվական, տղս, պարոն
Բարինյա (барыня) – սիրուհի, տիկին
Բարութ – վառոդ
Բացան-մացան (пацан) – անտուն տղա,
անապաստան
Բեթար – ավելի վատ, վատթար
Բեխաբար – անտեղյակ
Բեխտախուրթ – նպատակին չհասած,
կիսամուրազ
Բեհ տալ – կանխավճար տալ
Բեղափիլ – եանկարծակի
Բեյմուրազ – անմուրազ, նպատակին չհասած,
իղձերը չկատարած
Բեշիկ – օրորոց
Բեռ – բոռ
Բեվախտ – անժամանակ, անպատեհ
Բերի չի – անպտուղ է
Բեքյար պան – անպետք բան
Բըդյա – պղնձե աման
Բըխտրղարա – սև ճակատագիր ունեցող,
սևարտիտ
Բըլբըլօխմիշ ըլել – ճարտար խոսել,
շաղակրատել
Բըլըռոլ – փետուր
Բըլըոլ – 1. գազաթ, 2. բարդոց, 3. կույտ, թումբ
Բըմբեռնել – բորբոսնել
Բըսբըսալ – տատանվել, ծածանվել
Բըրաաախ – ցեխ, սիղմ
Բըրսփնել – ռաց թողնել
Բըրսփկլամա – անտեր, անտերունչ
Բըրերար (բըրրբար) – եասվեեասա, հավասար
Բըրչիմ – 1. մրջյունների մեծ քանակություն,
2. մսագավունչ
Բթարափ անել – փչացնել
Բիճա – ծեր մարդ
Բիրուշում (аррешум) – մետաքս
Բլակ – դաստակ
Բլուդ (блюдо) – ափսե, սկուտեղ
Բյազ – սպիտակ բամբակյա կտոր
Բոզ – գորշ, սպիտակավուն
Բոլ ա – բավական է, եերիք է
Բոլթի տալ – ճենել, զրոնել
Բոռալ – գոռալ
Բոլոկ – խումբ

Բոիմա – կապոց
Բողրմիշ ըլնել – եուզմունքից. վշտից խեղդվել
Բոյաեիլի – մեծ. եասակով մեկ եայելի
Բոյ-բոսաք – եասակ
Բոյինն ունենալ – եանձն առնել
Բով – թունափիր սարդ
Բորժոմ – եանքալին ջուր
Բորխոնկուտ – բոնկուտ, խիտ անանցանելի խստերով՝ բորիտնով ծածկված տարածք
Բսպարանք – ապսպրանք, եանձնարարություն
Բուղ – ազդր
Բուդկա (будка) – կրպակ
Բութա – եովանի, պատսպարան
Բութա անել – ապաւինել
Բութուլկա (бутылка) – շիշ
Բութուն – ամբողջը, բոլորը
Բուրլի տալ (պոչը) – թափաեարել, ոլորել, օգտագործվում է նաև ծաղրակւսն իմաստով
Բուխաւխ – կզակ
Բուղ – գոլորշի, շոգի
Բույնուզ – եղջյուր
Բուշաւի տալ – բռունցքով երել, ուշադրություն երավիրել, բոթել
Բուսուն պաեել (բուսուն վլրոնել) – թաքնված սպասել մեկին, ծածուկ եետևել
Բուրթի տալ – երել
Բուրջ – անկյուն
Բուֆետ – ամանեղենի պաեարան
Բուխարի վափաղ – ոչխարի ընտիր մորթուց, Բուխարայի ցեղական ոչխարի մորթուց կարած գլխարկ

Գ

Գալստուկ (галстук) – փողկապ
Գաստինիցա (гостиница) – եյուրանոց
Գարադավո (городовой) – քաղաքապաե ոստիկան
Գարդերոբ (гардероб) – զգեստապաեարան
Գարաքյաքյուլ – սևամազ, սև մազավինով
Գեդսնգյալմազ – անվերադարձ ճանապարհ, բառացի՝ գնալ եետ չգալ
Գեյմ – կերպարանք
Գեյմը փոխել – ծպտվել, կերպարանափոխվել
Գենաց – կենաց
Գզըլ-բազմանդի – ոսկե ապարանջան
Գըլաջա – զրույց, իտսակցություն
Գիդնակ – գիտուն, իմաստուն
Գիլս – եատիկ (խաղողի)
Գիլբանդի – կանացի գլխի ծածկոց, գլխաշոր
Գյա – կամ
Գյաբա – գորգ
Գյազ – երկարության պարսկական չափի միավոր, 112 սմ
Գյամ – սանձ
Գյանգիշ ըլել – եարցուփորձ անել
Գյանի – իբր թե
Գյավուր – անեավատ
Գյարդան – վիզ, պարանոց, վզնոց, մեջք
Գյորբըզյոռ – անեծքի խոսք՝ գերեզմանից տեղաեանված, այլ տեղ թաղված, իբրև սիրծ, պղծված սրբություն
Գյլիզ (գլիզ, գլիս) – բոլորովին, միանգամայն
Գյոզակ – պարան
Գյոզդադանըմ – փաղաքշական խոսք՝ կյանքին մեռնեմ
Գյոլ – լճակ
Գյոռ – գերեզման (մուսուլմանների, անեավատների)
Գյոռուտ – գերեզմանատուն (անեավատների)
Գյուգյում – պղնձյա ջրաման, կուժ
Գյուլլա – գնդակ
Գյուլշըշակ – 1. ծաղիկ, 2. ծաղկած աեղ, դաշտավայր
Գյուման – բացի
Գյուրզ – մկուռ, գուրզ
Գոջա (ղոջա) – մեծ, տարիքով (մարդ)
Գոտին լարել – կշտանալ
Գրանից (граница) – սաեման

Դրեկ – հույն
Դրիշա (крыша) – տանիք
Դըրվանքա – կշռի միավոր, 400 գրամ
Դրուզավիկ (грузовик) – բեռնատար մեքենա

Դ

Դաբրետկա (табуретка) – նստարան, աթոռակ
Դաձա – վիաճ, ուռենու բարակ ճողերով և եղեգներով հյուսված, քաղիքով կամ բրեզենտով ծածկված ամառային կացարան
Դաձաննակ – մանուկ, զավակ
Դադարգուն ըլել – տեղահանվել, անհանգիստ լինել, եռանալ
Դալդա – թաքուն, ապահով տեղ
Դալլաք – վարսավիր
Դախալ – 1. քողտիկ, 2. հողից ու փայտից պատրաստված ժամանակավոր կացարան
Դախոդ (доход) – եկամուտ, եասույթ
Դակումենտ (документ) – փաստաթուղթ
Դաղիլ – խարանել, վառել, տանջել
Դամղած – խարանած, խարանով կնքած
Դայի – քեռի
Դայլաղ – երկու-երեք տարեկան ձի
Դան – հացահատիկ
Դանմիշ ըլել – հրաժարվել
Դաչա (дача) – ամառանոց
Դաստա – խումբ, կապուկ
Դաստ ա կյալի – ճեղփում է
Դավա – ուղտ
Դափչըշակ – մոլոքոր
Դավմ-չուխա – տղամարդու երկար վերնազգեստ՝ ըստիր բրդից
Դավերյա անել (доверить) – վստահել
Դավլի – կռիվ, վեճ
Դավլի անել – պահանջել, կռվել, վիճել
Դարդ անել – վշտանալ
Դարթու ատլ – հանկարծակի դեպի իրեն ձգել, կամ վանել
Դարվազ – լարախաղաց
Դիկին – քանի որ, շատ որ
Դեյրա – շրջագգեստ
Դիրվիշ – 1. մահմեդական մուրացիկ՝ աղքատ կրոնավոր, որ զբաղվում է ճոռ գուշակությամբ, հեքիմությամբ և այլն,
2. թափառող, շրջող մարդ,
3. հեքիաթային կերպար
Դըրա – դեպի
Դըզանակ – տե՛ս՝ Դաձանակ
Դըզվել – ուղղվել
Դըլիմ – կտոր
Դըլըր – աղքատ, վատ հագնված, ունեզուրկ
Դըմազըղ – 1. սերնդավորում, սկզբնավորում, 2. ցեղ, տոհմ
Դըրդըհան ըլել – սիրտը բացել, սիրտը դատարկել
Դիանդա – բոլորովին, ամենևին
Դիք (դիք) – զսպիվեր
Դիերել (դիյերել) – բարձրանալ
Դիլբանդ – պսավիրակ
Դիլու – երաժշտական գործիք, շվի
Դիվան – դատաստան, դատարան
Դիվանը – դևեր
Դիփ – բոլոր, ամբողջ
Դիք-դիք ըլել – դեմ կանգնել, հակառակվել
Դյուրգյար – եյռան
Դնջանալ – եանգստանալ
Դող – տեսս
Դռզըմ անել – համբերել
Դոլչա – պղնձե ջրաման
Դոյուղ – վարձատրություն, նվեր
Դոն կենալ – հագնել
Դոնգուզոլի – ջրաղացի, ջրեորդանի ներքևի մասը
Դոշ – կուրծք, լանջ
Դոստ – բարեկամ
Դո՛ր(ը) – որտեղ, ուր
Դվերել – ներքև իջնել
Դվորչիկ – ոստիկան
Դուգին – 1. եանգույցի տեսակ, 2. ծառի ճյուղ, կոճղ

Դուդս – դունչ

Դուդի ըլուշ – թութակ, ներիաթալին խոսող թռչուն

Դուզ – 1. ճշմարիտ, 2. հարթավայր, 3. ուղիղ

Դուզ ասել – ճիշտ ասել, ուղիղ ասել

Դուզանվել – ուղղվել

Դուլ կարկ – այրի կին

Դումին – անխելք

Դունյա – աշխարհ

Դունյա գյոզալ – աշխարհի գեղեցկուհի

Դուշման – թշնամի

Դուտսուդ – բանտարկյալ

Ե

Եղակ – հետևից

Եղնա – հետևից

Եթիմ – որբ

Եռանդ – եռղի կտրվածք

Եսիր – գերի

Ետղետ – դեպի հետ, ետ-ետ (գնալ)

Երիշ – քայլք

Եքա – ահագին, մեծ

Զ

Զադանյա (задание) – առաջադրանք, հանձնարարություն

Զալ (зал) – դահլիճ

Զակազ տալ (заказать) – պատվիրել

Զակազնոյ (заказной) – պատվիրված

Զակուսկի (закуска) – նախաճաշ, թեթև ուտեստեղեն, խորտիկ

Զաղա – այր, քարայր

Զամենա (замена) – փոխարինող

Զանավեսկա (занавес) – վարագույր

Զանդակ – արկղ, սնդուկ

Զանգանգ (փոխ.) – 1. ցուրտ, 2. վճիտ, սառնորակ, 3. կարկաչուն, խոխոջուն, քչքչան

Զանիտ անել (занять) – զբաղեցնել

Զապիսկա (записка) – գրություն, երկտող

Զառըզարրար – զարդ ու զարդարանք

Զասսավիտ անել (заставить) – ստիպել. հարկադրել

Զատ – բան. որևէ բան. ինչ-որ բան

Զարգյար – ոսկերիչ

Զիգզագ ճանապարհով քյնալ – վատ վարք ունենալ. անբարոյական լինել

Զիզի պյան – շողշողուն բան. անարժեք բան

Զոլ – 1. բոլորովին, հենց. 2. շերտ

Զոռի – հազիվ

Զոոտեխնիկ (зоотехник) – անասնաբույժ, (տեքստում՝ անասնաբույժ իմաստով)

Զորա – բազե, ուրուր

Զուլում (զուլըմ) – 1. ցավ, փորձանք, աղետ, չարիք, 2. արհավիրք

Զուխուր – հարայ-հրոց, աղմուկ

Է

Էլման – այնքան, այնպես

Էհսւրքար – հախտ, վտանգություն

Էն դին – այն կողմ

Էշխ – եռանդ, սսլյուն, սեր

Էռնակ – երանի

Էս սեաթիս – այս րոպեին, այս պահին

Էրեց – երեց, քահանա

Էրի – թիակ (անասունի), մալմնի մաս

Էքսի օրը – հաջորդ օրը

Ը

Ըզդարովի (здоровый) – հաղթանդամ

Ըլծնալ – պարել

Ըլըոռն անել – ուշ աշնանը ծլած խոտը ուտել

Ըլսրկոտ – ծույլ

Ըիպրաիայ անել – եղրայրաբաժին անել, հավասար բաժանել

Ըիպրհար – աղբակույտ

Ըխտատեղ – ուխտատեղի

Ըխտափա – թեյնիկ
Ըկանել – տեղեկանալ, ստուգել, հետաքրքրվել
Ըկնատուր – հիվանդատես
Ըռշկուլ – մոլորված, շփոթված, մտամոլոր
Ընդեղ – այնտեղ
Ընչարած – 1. ինչացու, 2. անպետք ավելորդ մարդ
Ընքելանը – այնուհետև, հետո
Ըշթափած – ուշաթափված
Ըշպիոն (ШПИОН) – լրտես
Ըոեխ – բերան
Ըոփփլ – հափռել, ճանկել, հափշտակել
Ըոըհաթ (ռայաթ) – հասարակ ժողովուրդ
Ըորկնաճուրը քաշել – պլսրսավանքի ենթարկել, բառացի՝ ներկի ամանում գտնփող ներկի մնացորդը քսել հանցավորի երեսին
Ըոչրխնլի – ռույս է
Ըստարի – այս տարի
Ըստաքան (стакан) – բաժակ
Ըսսփ – այստեղ
Ըտեե – այդպես
Ըտուր – դրա
Ըրաբա – սայլ
Ըրեսրփի – երեսարրիչ
Ըրեքնակ – արեգակ
Ըրտասունք – արտասուք
Ըրուգու – երեկո
Ըրքյունի – արևահայաց, արեգունի

Թ

Թաբութ – դագաղ, պլստգարակ
Թոփա – սպառնալիք
Թափար – դադար
Թաթիկ – ձգւսն
Թալա – բացատ
Թալսսկ – թակարդ
Թալան – կողոպուտ, ավար
Թալանչի – ավարառու, կողոպտիչ
Թախստաբիթի – փայտոջիլ
Թակել – ծեծել
Թաղար – 1. մազից հյուսված պարկ. 2. չափի միավոր (144,4 կգ)՝ հացահատիկի համար
Թամբալ – ծույլ
Թամրալխանա – անկելանոց
Թամուզ – բոլոր, ամբողջ
Թամք – թամբ, համետ
Թայթաղ զատ – 1. թափթփված մարդ, անշնորհք, 2. կիսամհո
Թայ-թուշ – տարեկից, հասակակից, շրջապատ
Թոլան – չքնաղ, գեղեցիկ
Թավլի տալ – թավալվել
Թարժեժ անել – տեղաշարժել, արթնացնել, սթափեցնել
Թարիփ – գովք, մեծարանք
Թարս – հակառակ
Թարք – գավակ
Թափագյոզ – միաչքանի հեքիաթային կերպար
Թափոկ – պեծիկ, նշան (ունեցող), պիսակավոր
Թափշուր անել – զգուշացնել, պատվիրել, հանձնարարել
Թոք – միայն
Թդարիք – պատրաստություն
Թեփռել – փետրաեան անել
Թեփուռ – փետուր
Թրդարիք անել – պատրաստել, պատրաստություն տեսնել
Թըլսորել – իարել, գլխահան անել
Թըմաշա անել – նայել, դիտել (հետաքրքրությամբ)
Թըմաքար – շահասեր
Թընջարա – փոքրիկ կաթսա
Թըրմզել – ուղղել, կարգի բերել
Թիքա – պատառ, կտոր
Թլմմա – թան (մածունի)
Թլիսմ անել – կախարդել, հմայել
Թխտապաց – գրրաց
Թորա անել – վերջ տալ, վերացնել
Թուզ – փոշի
Թուկ – պարան

Թռիմաք անել – հանդիմանել, նախատել
Թոյբարասի – հարսանիքի մասնակցների
գլխավոր, հա նրախութան
առաջնորդ
Թոռ – 1. դամբ՝ ձկնորսական ուռկան, 2. անձրև
Թովը ըլնել – հարսնար լինել, եաշվել
Թովը չի – եաշվի մեջ չի
Թովուզ դուշ – սիրամարգ
Թորշըմ – թստամած
Թուփ – գնդակ
Թուփալ – կաղ
Թվանք – հրացան
Թվանքի դաբան – հրացանի խզակոթ
Թրաշել – սափրել
Թուզունք – թիկունք
Թութուն – ծխախոտ
Թուխալ – մառախուղ
Թուման – դրամ (տասանոց)
Թուշ – այտ
Թուշ (թուշըմ) – 1. ուղղություն, ուղիղ,
2. ժամանակ, 3. տեղ
Թուրքի դունյայի – աշխարհաշրջիկ
առևտրական
Թուփ ըլել – հավաքվել
Թուք – բաշ
Թփանչա – ատրճանակի տեսակ
Թնջակ – ձկան թև, լողակ

Ժ

Ժաժ կյալ – շարժվել, նախաձեռնել
Ժաժ տալ – շարժել
Ժաժք – երկրաշարժ
Ժարիտ անել (жарить) – տապակել
Ժարկով (жаркое) – տապակած
Ժեշտ (жесть) – թիթեղ
Ժնջիլ – շղթա

Ի

Իգիթ – կտրիճ
Իգին տալ – թույլտվություն, իրավունք տալ
Իլլաջ – հնարավորություն
Իլիա – երանակ
Իմանըրգ – անհավատ
Իշտահ – ախորժակ
Իսան-բանդա – մարդ, արարած
Իրանի քյնալ – ուշաթափվել
Իրեսի հարգենք – պլսափվ, հարգանք, անարատ
Իցկոտ – ուտելի բույս, բանջար
Իփլիզ – բոլորովին, բնավ

Լ

Լածգան – կոնք, թաս
Լազաք(ին) – հաճույք, հաճելիորեն, ինչպես
հարկն է
Լալ – համր
Լակոտ – 1. շան ձագ, 2. երեխաներին ասվող
արգահատական խոսք
Լալաք – խոսք, պատասխան
Լաղմա տալ – պա թեցնել
Լայաղ – վայել, արժանի
Լայաղ անել – բարեհաճել, արժանի համարել
Լանթ – ցնցոտի
Լանթ տալ – հակաճառել, վիճել, ընդդիմանալ
Լաշ – դիակ, մարմին
Լաչառ – անզգամ, աներես, ամբարիշտ,
աղմկարար
Լաշուխ – լաթաններով սարքած սրահ, կառույց
Լապատկին ծիծ տալ – անգործություն,
ծուլություն, գլուխ պահել
Լաջու – ի հեճուկս
Լավոսալ – աննշան, մի քիչ
Լավուն կյալիս ա, լափուն տալիս ա – ալիքը
գալիս է, ալիքը տալիս է
Լափ – ողորովին, ամբողջովին, լիովին
Լափել – ուտել ագահաբար (արգահատական
իմաստով)
Լել – ջրիկ ցեխ, ախմ
Լեղով – արագ, շտապ
Լեշ – տե՛ս Լաշ
Լըղարել – նիհարել

Լընգլընգալեն – օրորվելով
Լիստ (лист) – թերթ
Լըղըհան անել – վախեցնել
Լոդկա (лодка) – նավակ
Լոդկաչի – նավավար
Լոթի-փոթի – անհոգ, թեթևսոլիկ
Լոխ – բոլոր, ամբողջ
Լողման – հեքիմ, բժիշկ (ծագել է Արևելքում տարածված վիպական Լողման Հեքիմի անունից)
Լոքել – ցատկել
Լուլա – խողովակ

Խ

Խաբար – լուր
Խազեյին – տեր, տանտեր
Խազեյկա (хозяйка) – տանտիրուհի
Խազնա – գանձ, գանձարան
Խաթա – փորձանք
Խաթրը առնել – սիրտը շահել, սիրաշահել
Խաթուն – տիկին
Խալաթ – նվեր
Խալի – գորգ
Խալխ – ժողովուրդ
Խալչա – գորգ
Խախալ – մեծ անցքերով մաղ
Խան – 1. կշռի միավոր, հացահատիկ չափելու փայտե աման, 2. իշխանատուն, 3. իշխանական տիտղոս, 4. գործագործական սարք
Խանըմ – տիկին
Խանըմբախճասի – տիկնանց սպարտեզ, ճեմավայր
Խանչալ – դաշույն
Խաշամ – չոր տերևներ
Խաս – 1. ընտիր, նուրբ (գործվածք), 2. քող
Խաս բախչա – լավագույն զբոսայգի, ընտիր այգի
Խասյաթ – բնավորություն
Խարաբա – ավերակ
Խարար – ջվալից մեծ չափի միավոր
Խարջ – վարձ, տուրք, հարկ
Խարջատու – հարկատու
Խարջել – ծախսել
Խելեխ – բավականին
Խելի-խելի անել – օրորվել
Խելի վախտ – բավական ժամանակ
Խելքին բրրթել – խելքին փչել
Խելքի ծըրանա – խելքի պատճառով (խելքի ծըրենա ոտները բըզարըմ են)
Խըլխըլոո – անհարթ
Խըռիկ սաղ – վնղել, հեռացնել
Խըսիտ (տալ) – զիրկ (զրկել)
Խիտրի (хитрый) – խորամանկ
Խլեզ – մողես
Խովլաթ – հանգիստ, մեկուսի, առանձին, քաքուն
Խովլաթել – խաղաղվել, հանդարտվել
Խորոմ – հնձված, բայց դեռ չկապված խոտի կամ ցորենի խուրձ
Խչչիհանել – խաչակնքել
Խորզնիստ – խարազանահատ
Խվայ (օխայ) – հավանության արժանացնող բացականչություն
Խտոր ընգնել – խոտոր ընկնել, թեք ընկնել, պառկել
Խուղու – էշի հրկու տարեկան քուռակ
Խուրդա – 1. մանր, 2. փոքր
Խուրդա անել – մանրել
Խուրդիխաշ լինել – մաս-մաս, կտոր-կտոր լինել, ջարդուփշուր, փշրվել, մանրանալ

Ծ

Ծալք – անկողնի դեզ, կույտ
Ծար – տե՛ս Ձար
Ծաք – ծագ
Ծեռ – ծիրք
Ծեփել – խփել, հարվածել
Ծրմակ – անասունի խիստ, խոնավ և մութ մասը, բակուա

Ծրըքի – առաջին
Ծիլի – ածելի
Ծիր – ակոս
Ծոր – ձոր
Ծուլ ըլել – վեր թռչել
Ծուկ – ձուկ

Կ

Կաբինետ (кабинет) – առանձնասենյակ
Կակ ռազ (как раз) – խկը, հենց խկը
Կամանդ անել (командовать) – հրաման տալ
Կամպանյա (компания) – խումբ, ընկերախումբ
Կանավ (канава) – ջրանցք, առու, խրամ
Կանցիլյար (канцелярия) – գրասենյակ
Կապել – եաղթել (խոսքով)
Կառ – փշոտ տերեններով մոլախոտ
Կառեք (карета) – ծածկակառք
Կավերկոտ – կտորի տեսակ
Կասիլոկ (котелок) – փոքրիկ կաթսա, կերակրաման
Կարզինկա (корзина) – կողով, զամբյուղ
Կարիդոր (коридор) – միջանցք
Կարկաժ – 1. դդում, 2. զանգ
Կարտ (карта) – 1. քարտեզ, 2. խաղաթուղթ
Կենալիք – հագնելիք
Կենդու – միայն, միայնակ
Կենդ-կենդ – մեկ-մեկ
Կեչ – վտռ, տգեղ
Կեչ – լին, մաշված, բուրդը թափված գլխարկ, փափախ
Կեռիք – ատամներ
Կեսուր – սկեսուր
Կետ – 1. ձիու ճանճ, 2. զետ
Կետ անել – խրտնած դիախիչել, եանկարծ փախտաաի դիմել, դես ու դեն դիախչել, թռչկոտել
Կեցին – եազին
Կզնվել – բարկանալ
Կըլխամեռ – գլուխը մեռած
Կըլպրտորել – պլոկել, պոկոտել
Կըղացու – տրեխի փոկացու
Կընազոխ – ուտելի բույս
Կըրոնձղին – կեռիկ-մեռիկ
Կըոցնել – վառել
Կըվկըվնլա – աշխույժ, թռչկոտելով
Կըրմրախեծ – կարմրախայտ
Կից – բուռ
Կխտար – առմնն. այծյամ
Կյանզ – զագ, երկարության չափ՝ 1,12 մ
Կյնվնկ – զավակ
Կյափ – 1. ազդր, 2. դիպյտե կեռ՝ պարանի ծա. բռվն անցկացրած
Կյըզել – զզել
Կյըուխը ուտել – ոպանել
Կյռմի – գոճի, խոչկոր
Կյռրծել – զործել
Կյութանի եաղս – զութանի հերք
Կյռտել – դիզել, լույս անել
Կնոպկա (кнопка) – կոճակ (զանգի)
Կոզ – մեզ
Կոծ անել – ուրալ, լաց լինել
Կոնյա – զոնե
Կոնյուխ (конюх) – ձիապան
Կոպար – նեղ ճանապարհ, շավիղ, արահետ
Կոպյա (копия) – պատճեն
Կոսի – կնոջ գլխանոց կամ գլխի հարդարանքի մաս
Կորմիտ անել (кормить) – կերակրել
Կախտ (կտոր) – 1. մանր եղջերավոր անասուն-ների արտաթորանքը, 2. մանր
Կրավաք (кровать) – մահճակալ
Կրկեխ – անթխմոր, արաժանով հունցած, մոխրի մեջ թխած եաց
Կրուշկա (кружка) – զավաթ
Կուդա՞ (куда?) – ու՞ր
Կուզնի – ոզնի
Կուզով (кузов) – ավտոմեքենայի թափք
Կուլ – պարանոց, վիզ
Կուխտա – եավաք, կոլիկ
Կուճուր – փոքր
Կունդ – զլուխ

Կուպեց (купец) – վաճառական
Կուտ – թոնրի սեջ ընկած կիսավառված հաց

Հ

Հաղուղ – ժամանակ, միջոց, պահ, անմիջապես
Հազրաթ (հազարաթ) – մեծապատիվ
Հազիր – պատրաստ, քանի որ, էն է որ
Հազիր արա – պատրաստիր
Հազիր ըլնել – ներկա լինել, պատրաստ լինել
Հալ – վիճակ, դրություն
Հալ անել – վերև թոցնել
Հալալ – արդար, մաքուր, անապական
Հալալ ըլի – արժանի լինի
Հարսս անել – շտապել, հասցնել անել
Հալավ – 1. շապիկ, հագուստ, 2. վերնազգեստ
Հալբաթ – գուցե, երևի
Հարկատ անել – կլորացնել
Հախեն կյա – հաշվեհարդար տեսնել, պատժել
Համան – նույն, հենց
Համամչի – բաղնիքպան
Համրալ – րեռնակիր
Համբարք – 1. հաշիվ, թիվ, 2. հաշվել
Համշարի – պարսկաստանցի, պարսիկ
Հայ (էն հայը) – 1. տարիքով մարդ, 2. կանանց
կողմից ամուսինների տրվող անուն
Հայաթ – բակ
Հայիփ – ափսոս
Հանաքչի – կատակասեր, ծաղրարան
Հանգչել – 1. մեռնել, 2. մարել
Հանիր – շունչ. ձայն
Հաշան – կալսվող հունձքը
Հաչա-սըրտանի – անվախ, անիրկյուղ, բառացի՝
զույգ սիրտ ունեցող
Հասար – ցանկապատ, պարիսպ, պատ
Հավքշի – գրազ՝ հալի՝ հրկճյուղ կրծոսկրը
քաշերով
Հարարիղաթ անել – ահազանգել, տագնապ
բարձրացնել
Հարա ընկնել (սալ) – զգուշացնել, իմաց անել
Հարամի (երըամի) – 1. ավազակ, 2. շատակեր
Հարին-ղտրին տանձալ – եարստանալ (այսինքն
յուղի մեծ պարկ
ունենալ)
Հարին-հարին անել – հեսաւյնդել, անհանգըս-
տացնել, տագնապի մեջ
պահել
Հարայ-մաղութ – օգնության կանչ
Հափոռ – բուռ
Հաքի – պոչ
Հեղի – հնձած հասկերի փունջ
Հեյփարա (եերվարա) – մեծ, ահռելի, վիթխարի,
ահագին
Հեղինջ – եղինջ
Հեքիմ – բժիշկ
Հըղադել – տրորել
Հըմրարել – հաշվել
Հընգեր – ընկեր
Հըրըփալա անց կենալ – սըրնթաց անցնել
Հըրըզոըմունք – սարսափազդու
Հիլ անել – թողնել
Հիլա – թող
Հիլի – հայելի
Հլեյլի – կարծես թե, ոնց որ
Հլօրել – ոլորել
Հյութաք անել – շտապել, անապարել
Հոզա – եսձած դաշտ կամ խոտհարք
Հոթիս – կայարգաց
Հողնըվիր քցել – քաղել
Հոռըլի – փայտե եղան
Հոացած – քանսսվաս, քանսպուր
Հռութ սալ – վրայից քաշելով խմել
Հունար – շնորհք
Հուջաք անել – վիճել, հակառակվել, առարկել
Հուջում անել – հարձակման սպառնալիքի
ենթարկել
Հուջում-հուջում անել – հարձակվել
Հուրըփիրի – հավերժահարս
Հուրի-մալաք – գեղեցկուհի
Հուրհրաաին տալ – շողշողալ
Հուրք – շոռը՝ շափաղ
Հուփ սալ – սեղմել

Ձ

Ձար (ծար) – մազ

Ղ

Ղազ – սագ
Ղազան (ղազղան) – կաթսա
Ղաք – չերտ
Ղալաթ անել – սխալվել, նաև՝ հանդիմանական արտահայտություն
Ղալիր – կաղապար
Ղաղել – տրորել
Ղամա – փոքր դաշույն
Ղամիշ – եղեգ
Ղամշի – մտրակ
Ղայդի – ձև, տեսակ, նման, ալես
Ղալիշ – կաշվե գոտի
Ղանթար – մեծ կշեռք
Ղանձել – աղւսնձհլ, բովել
Ղանմազ – անզուսպ, անհասկացող
Ղանչաք – աղւսչանք
Ղաշխա – ճիլմակացլուխ, սալիտակափուն
Ղաչաղ – ափսզակ
Ղափին – մորթի, փոր
Ղասաբ – մսագործ
Ղասսփ – ղիտմամբ
Ղափալ – թմբուկ, դափ
Ղափուր ըլել – հիտաքրքրվել, լուր ստանալ
Ղարաչի – գնչու, անզգամ
Ղարավաշ – աղսիփին
Ղարափուլ – պանակ
Ղարաքյոսով – հրացանի տեսակ
Ղարզել – ուղարկել
Ղարիբ – օտար, պանդուխտ
Ղարպու – եղեգ
Ղափաղ – կափարիչ
Ղափլան – վագր, ինձ
Ղեյրաթ – պատիվ, հեղինակություն
Ղըղար – այդքան
Ղըզըլջա – կալմրուկ (հիփանդություն)
Ղըզըտակ (խըզիսակ) – ծոծրակ
Ղըժժոց – աղմուկ
Ղըլղըլացնել – ահավոր վշտից այրվել (անեծք)
Ղըլմըղալ – աղմուկ
Ղըլուշաղ – տե՛ս Օղլուշաղ
Ղըրփըզել – վրայից պլոկելով կտրել
Ղիմիշ չանել – չափսսսդ
Ղիմ-ղիմ – կտոր-կտոր
Ղիլչ – թուր, սառը զենքի տեսակ
Ղնամիշ անել – թախանձելով հանդիմանել
Ղնքարղա – սանձ
Ղորին – ըլրապատ հողակտոր, երկու սարի միջև ընկած գոգավոր տարածություն
Ղոլ – կողմ
Ղոնաղ – հյուր
Ղոնաղատուն – հյուրասենյակ, հյուրանոց
Ղոշուն – զորք, բանակ
Ղոչ (ղոչ) – 1. արու ոչխար, 2. քաջ
Ղոչաղ – քաջ, կտրիճ
Ղոչաղություն – քաջություն, կտրիճություն
Ղորթ – ճիշտ, ուղիղ, ճշմարիտ
Ղորփիր – հորհղբայր
Ղսմաթ – հաջողություն, բախտ
Ղրաղ – կողմ, եզր
Ղրաուլ կաղնել – պահակություն անել
Ղրողա – մեծ, տարիքով, նիհարած զոմեշ
Ղուրա – 1. բնակարանի ծածկի տեսակ կամ սողոմաքաշ, 2. դագւսսո
Ղուդուխ – քուռակ (տե՛ս Խուդու)
Ղութի – անդուկ, արկղ
Ղուն – ափսզ
Ղուշ – թռչուն
Ղուռուշ – թուրքական մանր, սև դրամ
Ղուրբան – մատաղ, զոհ

Ճ

Ճալա – գետափի կանաչապատ մասը
Ճախւ – չոր ճյուղեր
Ճահր – ճախարակ
Ճաղաց – ջրաղաց

Ճանգ – ճանկ

Ճարթրփշուր ըլել – ջարդվել

Ճըլել – հետապնդել, հետևից վազել

Ճըլի-ճըլի անել – վազվզել

Ճըխէվիլ – ցախավել

Ճըհուր – եղնիկ, կխտար, այծյամ

Ճըղացաքար – ջրաղացաքար

Ճըղոպուր – ընկույզ

Ճըղոպրի – ընկուզենի

Ճըմրակուլ – ճիմերը կուլ տվող

Ճըպլստել – ճիպոտահարել

Ճըռներ – վերջավորություն, ոտքեր

Ճըվատիլ – անդամահատել, միջտեղից կես անել

Ճըւյարան – կողով

Ճըրվեթ – միզել

Ճիտ – վիզ, պարանոց

Ճղել – 1. ճողոպրել, 2. պլստել

Ճոկ – առանձին

Ճոկել – ջոկել, առանձնացնել

Ճպռտ – աչքի եզրին հավաքված աղտոտ

Ճրաքու – անասունների փորի ճարպը

Ճուլել (չուլ) – թամբելուց առաջ գրաստի մեջքը
կոպիտ կտորով ծածկել

Ճուխտ – զույգ

Ճուրր քաշվել – կուտորվել

Մ

Մագազին (магазин) – խանութ

Մադյան – էգ ձի

Մազա – նվերների և ուտեստի կապոց

Մալարյա – տենդ

Մախմուր – թափիշ

Մայիս սալ – 1. մեռել, մակարդել, 2. գործի մեջ
պրամագլուխ դնել

Մանալ – լսել, իմանալ

Մանևրա (маневр) – զորաշարժ

Մաշա – կրակխառնիչ

Մաշին (машина) – ավտոմեքենա

Մաշկուլ – 1. մոխրագույն հավ գլխին փուփուլ.
2. հեքիաթային իմաստուն թռչուն
(դուղի դուշ)

Մաշուր – նշանակ, պարզ

Մաշուր անել – նշմարվել

Մաջլիս – 1. աշուղների մրցատեղի, 2. մրցույթ,
3. խորհուրդ, խորհրդարան

Մասը սալ – հաղորդություն տալ (եկեղեցում)

Մասլահաթ անել – խորհրդակցել

Մատերյալ (материал) – նյութ, հումք, կտոր

Մարալ – եղնիկ, այծյամ

Մարդը-մազարը – տմարդի, անարժան

Մարի – ների այծ, արու այծ

Մարիփաթ – տեսք, շնորհք

Մարմանդ – եանդարտ

Մարջ – գրազ

Մգյար – միթե, արդյոք, ուրեմն

Մեյդան – բաց տարածություն, հրապարակ

Մեյդան հանել – հրապարակ հանել, եանդես
բերել

Մելիդ – դժւսկ

Մերկվիլ – մերկանալ

Մերուն – մայր խոզ

Մըլուլ անել – ժամանակ անցկացնել, եասլտղել,
ժամանակ կորցնել, զրադվել

Մըխելի – մի քիչ

Մըհալ – կողմ

Մըղեյիթ – զգույշ

Մըչա – այնքան

Մըտնանոց – մատնոց

Մըրափել – խորը քնել

Մըլաքյա – 1. աշուղների ներկայացում, ելույթ,
2. մրցույթ, 3. քեֆ, խնջույք

Մժս – բոլորը, քանի որ

Մի ծերք – մի զույգ

Միլլեթ – ժողովուրդ, ցեղ

Միլյոնչիկ – միլիոնատեր

Միմար – կոշիկի փոքր մեխ

Մինամին – մեկ-մեկ, երբեմն-երբեմն

Մեեա – մի անգամ

Մդակ – դուռ, շեմ

Մներինը – սելինը
Մոքալ փառիաղ – ոչխարի մորթուց կարած
գլխարկ
Մոհլաթ – ժամանակ
Մոհտաջ – կախված լինել, կախվածություն,
կախում
Մոր առաչի խակը – առաջին կաթը
Մորմնջ – մրջյուն
Մսլհաթովը (ձին) – սարք ու կարգով
Մսխարա անել – ծաղրել. ձեռք առնել
Մսմար – մեծ մեխ
Մուժիկ (мужик) – գյուղացի
Մուղաթ անել – զգուշանալ
Մուշտարի – հաճախորդ
Մուրազ – իղձ, ցանկություն, ուխտ
Մուֆտա – ձրի

Յ

Յա – կամ
Յաբա – փայտյա երկճյուղ եղան
Յաղ – օտար
Յաքաղ – փարախ, մակատեղի
Յալ – բաշ
Յալա – բացականչություն ճանապարհ
ընկնելիս
Յախա – օձիք
Յաղիր – լծից, կապից, թամբից առաջացած վերք
Յաշ – տարիք
Յաշիկ (ящик) – արկղ
Յասափուլ – ոստիկանության ստորին
պաշտոնյա
Յավաշ – կամաց, հանդարտ
Յարար – արդյոք
Յարալամիշ անել – վիրավորել
Յեղունիկ – աղավնի
Յեշել – նայել
Յեստ (есть) – կա
Յեպը – թամբ
Յոլս քյնալ -- համակերպվել, գոյությունը
պահպանել, հաշտ ապրել

Յոխս – հացի տեսակ
Յորղան – վերմակ
Յորղան-դոշակ – 1. վերմակ-ներքնակ.
2. անկողին

Ն

Նազսն – ատրճանակ
Նալ – պայտ
Նալբանդչի – պայտագործ. պայտառ
Նախարու – նախաճաշարան, խորտկարան
Նաղդ – հաստատ, կանխիկ, պատրաստի. առկա
Նամարդ – տմարդի
Նամուս – պատիվ
Նաչալնիկ (начальник) – պետ
Նարդվան – աստիճան
Նեսգարայեմի շկաֆ (несгораемый шкаф) –
անկիզելի պահարան
Նիաթ – չար աչք
Նի կըծըցնել – 1. եռանդով սկսել, խոսել, 2. մի
որևէ գործի կպչել տալ
Նիուժելի (неужели) – միթե, իսկապես
Նսախ – իզուր, անտեղի
Նյզարան – մտահոգված, անհանգիստ
Նոթ – նավթ
Նոքյար – ծառա
Նվազ տալ – դադար տալ

Շ

Շաբաշ տալ – նվագողներին տրվող դրամական
նվեր (հարսանիքում, ստնախմբու-
թյան ժամանակ)
Շալսկաար – բեռնակիր
Շախկա – մորթած անասունի կես մասը
Շաղ եղնցնել – ցրվել
Շահի – դրամական միավոր, մանր մետաղա-
դրամ, 5 կոպ. արժողությամբ
Շամամ – փոքր, անուշահոտ սեխի տեսակ
Շավթոլ – դեղձ
Շավթլի – դեղձենի

Շենլիգ – բնակատեղի, բնակարան, տուն-տեղ
Շեք տալ – ոտքերը լայն բացելով անցնել
Շըլխնք – վիզ, պարանոց
Շըղեվերք – շաղափ տալ, պայծառ լուսավորել
Շըղրհարըել – թափահարել
Շիդակ – իսկապես, ճիշտ, շիտակ, բավարար քանակի
Շիլդիկ – շիլ
Շիմշատ – սլացիկ, բարձրահասակ
Շիշ – շամփուր
Շիջիմ – պարան
Շիաթ – վկա
Շղոմքոր – շողոքորթ
Շմալ – բարակ, մատղաշ ճյուղ, շիվ
Շոլկովի (шёлковый) – մետաքսյա
Շոշ – խճուղի, ճանապարհ
Շոռ – աղի
Շոր ու շերթ – հանդերձանք, հագուստ-կապուստ
Շոֆեր (шофер) – վարորդ
Շվաք – ստվեր
Շուլալ – բարդ հյուսվածքով գորգի տեսակ
Շուլուղ – կատակ
Շուլուղչի – կատակասեր, զվարճախոս
Շուշարանդ – ապակեպատ պատշգամբ
Շուշեպեն – ապակեղեն
Շֆաներկա (шифоньерка) – հանդերձապահարան, զգեստապահարան

Ո

Ող – աճ

Չ

Չադիր – վրան
Չաթել – կապել
Չաթու – պարան
Չաղիկ – ձեռնափայտ
Չալմա – շատ ուտիլուց ուռչել
Չաղ (էն չաղ կամ չախ) – ժամանակ
Չաղրախ – գետեզերք. գետափնյա քարքարոտ տարածություն
Չամադան (чемодан) – ճամպրուկ
Չայ (чай) – թեյ
Չայիր-չիման – մարգագետին
Չանա – դունչ, ծնոտ
Չանգյալ – 1. դռան պեռ, 2. պատառաքաղ, 3. գութանի մաս
Չանք – միայն թե
Չաշկա (чашка) – գավաթ
Չասավոյ (часовой) – ժամապահ
Չարա – ճար, միջոց
Չարդախ – տան կտուրին չորս սյունով փայտի շինություն՝ հասարակ ծածկով
Չարեք – չափի միավոր, կես խան (տե՛ս Խան)
Չարթ – կաչաղակ
Չարչի – մանրավաճառ
Չարսու – շրջանակ
Չարուխ – տրեխ
Չափաջուղ – միս կտրտելու կացնանման դանակ
Չափար – փշից պատրաստված ցանկապատ
Չափիչ – մինչև մեկ տարեկան ուլ
Չաքմա – երկարաճիտ կոշիկ
Չաքուճ – մուրճ
Չեթ – քառորդ
Չեթվելու – տարողության չափի միավոր (մեկ քառորդ)
Չեխոլ (чехол) – ծածկոց
Չեչմակ – ակնոց
Չըխըրղին – բույս է
Չըրաղվան ըլած – պայծառ լուսավորված
Չիրոխ – ծխամորճ
Չիլոա – գզգզված
Չիմ – բոլորը, ամբողջը
Չոլ – վայրի, ամայի տեղ, դաշտ
Չոմրախ – մեծ և հաստ գավազան, մահակ
Չոքյակ – ձորանման գոգավոր տարածություն, ջրաարի տեղ
Չոփլաս – անասուն վաճառող
Չոփուռ – ծաղկահար
Չրքնղար զատ – տգեղ, անշնորհք, գեշ

Չուք – արոր
Չուլ – քարբի տակից գցվող կոպիտ կտոր. ծործ
Չուխա – ուղամարդու բրդյա երկար
վերնազգեստ
Չուշտ-չուշտ – շուռ-շուռ
Չուչխել – ընկույզով պատրաստված ուտելիք
Չիփար – տե՛ս Չափար
Չքէլ – մինչև

Պ

Պաբե– հայրիկ
Պադվալ (подвал) – նկուղ, ներքնահարկ
Պաժառ (пожар) – հրդեհ
Պալատկա (палатка) – վրան
Պալտո (пальто) – վերարկու
Պախմելյա անել (похмелье) – խումարից դուրս
գալ
Պա՜ծ – բաց
Պամոշնիկ (помощник) – օգնական
Պանիզա (паника) – խուճապ
Պա՛շ – լանջ, թումբ
Պաչկա (пачка) – տուփ
Պասիլկա (посылка) – ծանրոց
Պաստայաննի (постоянный) – մշտական,
անփոփոխ
Պաճառավոր – հղի
Պատրոն – սկեսրայր
Պարտշոկ (порошок) – դեղափոշի
Պա՛րց – բարձ
Պա՛րուր – բարուր
Պա՛ց քցել – բաց թողնել
Պեծ – կայծ
Պեչատ (печать) – կնիք
Պեսլիկ – բոբիկ
Պըստրոսուին տալ – փայլել, շողշողալ
Պըծրվըեռիկ – բսատաիկ
Պըճոճակ – ծոծրակ
Պըռուշ – շրթունք
Պըռվա՛կ – մինչև վեց ամսական խոզ
Պըլզըծրըել – մաքրաջրել
Պըրժեկտոր (прожектор) – լուսարձակ
Պըրիկազ (приказ) – հրաման
Պթուկ. պիթ – բութ սատ
Պիծի – փոքր
Պին՛ – քիթ, քթածակեր
Պիվա (пиво) – գարեջուր
Պլաշ (плащ) – թիկնոց
Պլետել – մտրակել
Պլիթ – բլիթ
Պլոճիկ – երիկամ
Պլոճիկ ունեցող – համարձակ
Պլոշչադ (площадь) – հրապարակ
Պնալիք – բանալի
Պոդնոց (поднос) – սկուտեղ. մատուցարան
Պոզ – եղջյուր
Պոլ (пол) – հատակ
Պոլ-պատոլոկ (пол-потолок) – հատակ-
առաստաղ
Պոլնի (полный) – լրիվ
Պոպոք – ընկույզ
Պորցի (порция) – բաժին
Պոստ – 1. կլսատ, թերի, 2. պռունկը կոտրած
Պոուշսի անել – համբուրվել
Պտրետն – իրքրիկ պատուհան, որմնախորշ
Պրակտիկա (практика) – փորձ, գիտելիքների
փորձնական
կիրառում
Պրանվել – պառկել
Պրասաինյա (простыня) – սավան
Պրարաբ (прораб) – աշխղեկ
Պրիպադկա (припадок) – նոպա (ջղային)
Պրիպաս շինել – պաշար պատրաստել
Պրյամո (прямо) – ուղիղ
Պրոբ անել (пробовать) – փորձել
Պրոպուսկ (пропуск) – անցագիր,
թույլտվություն
Պրտոդել – պղտորել
Պուլ – խմորի գունդ
Պուճուր – փոքր
Պուրթ – բուրդ

Ջ

Ջալյադ – դահիճ

Ջամբուրդ ըլել – փախչել, ազատվել, փրկվել

Ջամդակ – դիակ, մարմին

Ջան – եոգի

Ջանավար – եսկա, մեծ, ուժեղ, վիթխարի, գեշ գազան

Ջառ ու ջրհանդյսմը – շարքով դեսլի դժոխք

Ջեյրան – եղնիկ

Ջեջ – մրգի ճզմված մասը, որը պահվում է օղեթորման համար

Ջեջիմ – կարպետանման գործվածք

Ջըլիզ – բոլորովին, ավելի

Ջհանդյամ – դժոխք

Ջընջիլ – շղթա

Ջիր – գրպան

Ջիգյար – թոք, լյարդ

Ջնազ – գրազ, հավի կրծոսկրի երկճյուղ ոսկորը, որը քաշում և գրազ են գալիս

Ջոմարդ – առատաձեռն

Ջվալ – պարկ

Ջունուն – սիրուց խենթացած

Ռ

Ռադ անել – հեռացնել, կորցնել, վտարել, ապանել

Ռազբիրատ անել (разбирать) – ջոկել, քննել, զննել

Ռազի – համաձայն

Ռամ անել – զթաղ, ողորմալ

Ռայոն (район) – շրջան

Ռանգ – գույն, երանգ

Ռանգը-ռուշը – 1. գույն (դեմքի), 2. տրամադրություն

Ռանչպար – հողագործ

Ռաստ ըյալ – հանդիպել, պատահել

Ռելս (рельс) – երկաթուղային ռելս, ուղեգիծ

Ռիսկ անել (рисковать) – համարձակվել

Ռեհը քաշել – հեռանալ, գնալ-կորչել որևէ տեղից (վիրավորական իմաստով)

Ռուք – անկյունաքար

Ս

Սաբաք – պատճառ

Սադիս ըլել (садиться) – նստել

Սաքըլջամ – թոքերի բորբոքում

Սաժին (сажень) – երկարության միավոր (2,134 մ)

Սալամաթ – առողջ, ապահով, ամբողջական

Սալբտ տալ – շպրտել, նետել

Սալդաթ (солдат) – զինվոր

Սակվոյաժ (саквояж) – ճամփորդական պայուսակ

Սաղ – լրիվ, ամրողջ

Սաղի – արագափազ

Սաղ-սալամաթ – ողջ-առողջ

Սաղվաթ – 1. նվեր, 2. պատրաստություն

Սամալյոտ (самолет) – ինքնաթիռ

Սամավար (самовар) – ինքնաեռ

Սամթ – կողմ, միջոց, եզարք, եարմար աեղ

Սանդեմը – դու մի ասի

Սանախեր – սանահայր

Սապոժնիկ (сапожник) – կոշկակար

Սապոգ (сапог) – երկարաճիտ կոշիկ

Սապուն – օճառ

Սաս – ձայն

Սավոծ (սադոծ) – ծաման

Սարի – լորու և խաղողի վազի համար 1,5-2մ խարձրությամբ փայտե ձեցուկ

Սաքել – դարսել

Սաքի – իբր թե

Սաքուլ – սպիտակ

Սդաչի (сдача) – մանր, մանրոն

Սել, սելավ – ջրհեղեղ, տեղատարափ անձրև

Սեհրն անել – հմայվել, հիացմունքով նայել

Սեյֆ (сейф) – չհրկիզվող պահարան

Սեռ – թեք լանջ, սարալանջ

Սըմրուլ – վետրաիտո

Սըվքա – սառ. առաջ, սկիզբ
Սըվորուչ (сволочь) – սրիկա, առոր. անպիտան
Սըտըընըքեր – սառանաներ
Սիլյա – ապտակ
Սինի – մատուցարան, սկուտեղ
Սինով – աւյան
Սիրել – ոչխարի փորի քաղանքից
պատրաստված ըերանակալ կճուճների
ըերանը կապելու համար
Սլածած – քուրսցած, նվաղած, թոռոմած
Սլեզատ ըլել (слезать) – իջնել
Սլիկ – սաեող
Սլմի – ապարանջան
Սկալի – շինարարական տախտակամած,
փայտամած
Սհաթ – 1. րոպե, ժամ, 2. ժամացույց
Սեենց – այսպես
Սմեն (смена) – հերթ
Սոլեաք – ապար, ասպազեն, զենք ու զրահ
Սոկոն – սունկ
Սոերաք – զրույց, պայման
Սորըրմա – խաշած (միս)
Սովդաքյար – վաճառական
Սչոտ (счёт) – հաշիվ
Սպոռ անել (спорить) – վիճել
Ստաքան (стакан) – բաժակ
Ստիլ – կշռի միավոր (327,6 գ)
Ստոլ (стол) – սեղան
Ստոլբա (столб) – սյուն
Ստրաժնիկ (стражник) – պահնորդ
Սրազու (сразу) – անմիջապես
Սրչաս (сейчас) – հիմա
Սրչավ – շրջվեց
Սրտմա ըլել – զգվել
Սրոկ (срок) – ժամանակ, ժամկետ
Սունքուն – թիկունք, մեջք, զուգարան
Սուտկա (сутки) – օր ու գիշեր
Սուրու – ոչխարի հոտ
Սուրուն – սերուց
Սուրաք անել – հավաքել, քշել
Սփիչկա (спичка) – լուցկի

Վ

Վաղա – ժամանակ, ժամկետ
Վաքան – հայրենիք
Վախտ – ժամանակ
Վայրող – մեծ մուրճ
Վարոտա (ворота) – դարպաս
Վեդրա (ведро) – դույլ
Վեշ (вещь) – բեռ, իր
Վերան անել – քանդել
Վե քաշված – վերացած
Վրետնաքրեհ – ոտի վարձ, ճանապարհի վարձ
Վըերըըմ – երդում
Վըլդըզըըը կտրած – 1. ծայնը կտրած,
2. դատարկություն (գյուղի,
ետնդամանափ)
Վըսկըըքյաքյոլ – ոսկեմազ, ոսկե մազավունջ
ունեցող
Վըրունի – վայրի
Վիզիտ (визит) – այց, այցելություն
Վրովը պան անել – տեղաշարժվել,
տեղափոխվել, անցնել

S

Sադել – դատել
Sազ անել – լոել
Sարխա ընգնել – հեռանալ, թաքնվել, ծածկվել
Sախտ – հարթ տեղ, դաշտ
Sակոի (տըկոքի) – արմատ
Sաշիր – տաշիղ
Sապ անել – թաքնվել
Sառ – դեռ
Sառած – կատաղած
Sարելկա (тарелка) – ափսե
Sարփնց – դարբնոց
Sափ – հող, զետին
Sելեվիզոր (телевизор) – հեռուստացույց
Sեղաշոր – անկողին
Sերըտորյա (территория) – տարածք
Sերզիկ – դերձակ

Տերինք – աստված
Տըլեգրեյկա (телегрейка) – բամբակյա
մգդակած բաճկոն
Տըկելվա – մի քիչ առաջ, խոսքից առաջ
Տըղվաբել – տեղավորել
Տըղօրմա – տեր ողորմյա (եամրիչ)
Տըփլըմշի – անտառային գետնատարած
մոշի տեսակ
Տկլորեան ըլել – մերկանալ
Տողի – ոչխարի մեկ տարեկան գառ
Տողու վըեխճար – որոշակի քանակի ոչխարի
հոտ
Տոքք – գորգագործական սարք
Տրանսպորտ (транспорт) – փոխադրամիջոց
Տրաս (трасса) – ճանապարհ, մայրուղի
Տրետ – անգամ
Տրյապկա (тряпка) – քուրջ, լաթ, ջնջոց
Տըոստ (трость) – ձեռնափայտ
Տրուբաչիստ (трубочист) – ծխնելույզ մաքրող
Տուճ (տուճիկ) – կավե կճուճ (մեծ աման)
Տունը խսնգառված – ավերված տուն
Տուտ – ծայր

Ց

Ցաքել – 1. կորցնել, գլուխն ուտել, ոչնչացնել,
2. եավասարեցնել, տափանել արար
Ցաքի – փշի թփուտ
Ցեք – մեգ
Ցեցի պես թխպել – ամպ կապել, բազմանալ
Ցընգնել – ծնել

ՈՒ

Ուգանվել – լարվել, ձգվել
Ուլախ – լծկան
Ուխլով – երկար, մի արշինանոց կլոր փայտ,
որով բացում են նոր թխվող խմորը
Ուղվատն ընգնել – հաջողվել
Ումբռ – կյանք
Ումուղ – եույս
Ուշար – վիշապ
Ուշունց տալ – եայհոյել
Ռալուբին – զգույշ. խնամքով
Ուստա – վարպետ
Ուրյադնիկ (урядник) – պետական պաշտոնյա

Փ

Փաֆիր – սաջի վրա թխած փոքրիկ բարակ հաց
Փալճնգ – վագր
Փաղչի – գուշակ
Փակլաբուղուըը քցել – խուճապի մատնել,
շփոթեցնել
Փաելըվան – ըմբիշ
Փայ եվաքող – մուրացկան
Փայտոն – կառք
Փայտոնչի – կառապան
Փաչա – ազդր
Փասա-փուսա – ունեցած-չունեցած, եղած-չեղած
Փարղա – վաըագույր
Փարղենին դվաիի – 1. բարդի ծառից քաշված,
առաստաղի գերան,
2. անպետք
Փարղի – առաստաղի գերան
Փարըշան – 1. թափթփված, 2. մոլորված
Փարի – հավերժահարս
Փարչ – ալյնձե կամ կավե ջրաման, կուժ
Փափաղ – գլխարկ
Փափաշ – թոքեր (անասունի)
Փեյդաե ըլել – եայտնվել, լույս ընկնել
Փեյին – գոմաղը
Փեշակ – արհեստ
Փեշքեշ – նվեր
Փեչ (печь) – վառարան
Փեչատ (печать) – կնիք
Փեչատել – կնքել
Փերք ըլել – ճեղքվել, մաս-մաս լինել
Փըլաքան – աստիճան
Փըշմանել – ափսոսալ, զղջալ
Փըռչըփարա – կտոր-կտոր, մաս-մաս,
ջարդուփշուր լինել
Փըրդուն – ֆուրգոն, ճիասայլ

Фիգուրա (фигура) – կազմվածք
Фիլթա – պատրույգ
Фիս – վատ
Фիրմա (ферма) – ֆերմա
Фլան – այսինչ
Фյադա – հետիոտն
Фոլյաթ – կապալ
Фոշմանել – զզվալ, ափսոսալ
Фոշտ (почта) – փոստ
Фոշտարար – նամակատար, թերթատար
Фորմի (էա) (форма) – այդ ձևով
Фսլքոտ լսկոտ – անարժան անձնավորություն
Фրավեր անել – գլխի վրա շրջված դնել

Ք

Քյալ – լծի որձ գոմեշ
Քյդալ – փորձանք, աղետ, պատուհաս
Քած – էգ շուն (ասում են կնոջը արգահատական իմաստով)
Քամահար – քամոտ տեղ
Քամակ – 1. հետև, 2. հետույք
Քամակը պահել – գգուշանալ
Քաշմիր – տե՛ս Քիշմիր
Քարխեց – կլունկի վրա առաջացած վերք, խոց
Քարփուչ – Լոլիկներր
Քելեխ – մեռելատեց, եոգհեաց
Քեչա – թաղիք
Քեղինջ – եացի փառված մասը
Քթթող – գդալ
Քըթվել – միջատ (ոջիլ) ջոկել, ոչնչացնել
Քընքորտալ – խրխնջալ
Քըշվել – զարմանալ
Քըչքըքամի – քաջքաքտմի, սատանի քամի, պտուտահողմ
Քթոց – կալով
Քիշմիր – բրդյա նուրբ կտորի տեսակ (Քաշմիր քաղաքի անունից)
Քիսա – քսակ
Քլոլել – 1. գլելով զեսհն զցել (շներր), 2. գլորել
Քյալամ – կտղամբ
Քյալա – գլուխ
Քյալամ – խոսք, բառ
Քյահրիզ – աղբյուր, ջրևոր
Քյամար – գոտի
Քյանդիր – պարան
Քյանդիրը խամուդ անել – պարանը օղակել
Քյասա – կարճ, համառոտ, կտրուկ
Քյասիբ – աղքատ
Քյավթառ – պառավ լին (անարգական իմաստով)
Քյարվան – քարավան
Քյարվանբաշի – քարավանապետ
Քյարխանա – օղեթորման ինքնաշեն սարք
Քյափուր – անգութ, անիրժն
Քյաքյալ – մազափունջ
Քյթնել – գտնել
Քյլնգյոշ – չորաթանով հլված ճաշ
Քյոմակ – օգնություն
Քյորփա – 1. փոքրիկ, 2. մատղաշ
Քյոքընաn անել – արմատահիլ անել
Քյոքյանալ – չաղանալ, գիրանալ
Քյոքված – 1. լարված, 2. ճարպլիկ
Քվիթ անել – վերջացնել, հաշիվը փակել
Քյուզ – ոչխարի զոմ կամ գոմի մի առանձնացված անկյուն, որտեղ պահվում են գառներր
Քյուլ – մոխիր
Քյուլբա (քյուրբա) – գոլպա
Քյուրխաթ – ընտանիք
Քյուչա – փողոց
Քշերեանա – վաղ առավոտյան
Քոլ – անտառ
Քոլր – 1. մազակալած կամ բրդոտած, 2. բրդի մնացորդ, սանդերքի բերանի մնացորդ
Քոխա – քողտիկ, խրճիթ, եյուղակ
Քոռ – կույր
Քոռ-փոշման – լրիվ փոշմանած, զղջացած
Քոսակ – 1. երեսին մազ չունեցող, 2. ճաղատ
Քոստ – բորոտ
Քոնչել – եղել
Քբեղան – կավի աման

Օ

Օբա – սարվորների ընակատեղի

Օբուք – անիվի փայտե միակտոր կամ բազմակտոր դող

Օթախ – սենյակ

Օլմազ – չի լինի

Օ̈լում – մահ, անեծք օլումը քեզ բըքմնա

Օխնանք – օրհնանք

Օխավեն – հախից գալ, արժանի վրեժ լուծել

Օղլուշաղ – 1. կին կամ աղջիկ, 2. ընտանիք, 3. հրեխաներ

Օղրաք – փորձանք

Օղորմածիկ – ողորմած հոգի (հանգուցյալի մասին ասփող)

Օճուռք – առաստաղ

Օյամիշ ըլնիլ – 1. ուշքի գալ, սթափվել, արթնանալ, 2. գիտակցությունը վերականգնել, 3. առողջանալու նշաններ ցույց տալ

Օչերեդ (очередь) – հերթ

Օվլադ – երիխա. զավակ

Օղորմածիկ – ողորմած հոգի (հանգուցյալի մասին ասվող)

Օտպուսկ (ОТПУСК) – արձակուրդ

Օրադ – մանգաղ

Օքմի – ոք մի, որևէ մեկը

Ֆ

Ֆլագ (флаг) – դրոշ

Ֆոկուս – աճպարարություն

Ֆոկուսնիկ – աճպարար

Ֆոչիլ – ոչիլ

Ֆորս – որս

Ֆրոնտ (фронт) – ռազմաճակատ